

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

§. 1. Declarantur prædicta exemplo filiorum Noe.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39637

ferri. Quod si is, cui detrahitur; tuus sit *superior*, debes eius honorem ita propugnare, sicut bonus filius sui parentis honorem tuetur, & propugnat: quod si sit *minor* debes illi tanquam filio fauere; si autem est *par*, tanquam fratri & amico. quod nisi facias; prodis, te esse falsum, filium, fictum fratrem, aut valdè timidum amicum.

S. I. Declarantur prædicta exemplo filiorum Noë.

QUA iam diximus, aliquam lucem habere possunt ex eo, quod euenit tribus filijs Noë, cum ipse a *bibens vinum inebriatus est*, & obdormiens super terram *nudatus* est indecèter: quod cum vidisset *Cham* minimus natus, tanquam degener & malus filius, cum debuisset parentem tegere, ei que non detrahere, potius eum irrisit, & accedens ad alios duos fratres *Sem*, & *Iapheth*, retulit quæ viderat, murmurans, & instar canis genitorem suum mordens; fratresque suos instigans, ad idem faciendum. At illi tanquam boni filij, patris nuditatem non solum alijs non manifestarunt, sed neque ipsi eam videre voluerunt, *sed imposito pallio humeris suis, & incedentes retrorsum, operuerunt patris nuditatem*: vultus verò tristitia, quam murmuranti fratri ostenderunt, eius leuitatem & impudentiam represserunt. Pater verò euigilans, cum didicisset, quæ fecerat ei filius minimus, imprecatus est illi mala; Sem verò & Iapheth bona, eis benedicēs; & omnibus euenit, quod pater fuerat precatus. hæc est historia plena utilissimis documentis ad scopum, ad quem tendimus.

UT AUTEM à lapsu illo initium sumamus, qui murmuracionis ac irrisionis materia fuit: non sine causa scriptura diuina hanc Noë imbecillitatem commemorat, qui cum ad eum Sanctus esset ac perfectus, per quem Deus tot fecerat prodigia, ipsiusque filijs tantum contulerat beneficium, ut à diluuiio, qui reliquos homines submerferat, liberaret, eò tandem in senectute peruenit, ut in rem ignominiosam eiusque persona indignam incideret, scilicet in *ebrietatem*. Quæ licet in ipso culpa non fuerit, (vt ait S. Chrysostomus) sed ignoratia, aut incuria: eò quòd vini virtutem nõ esset expertus: est tamen signum eius, quod Prælati virisque valdè perfectis accidit. Hi enim iusta Dei permissione impingere aliquando solent, & in aliquos labi defectus: siue id accidat ex *ignorantia*, siue ex aliqua natura *imbecillitate*. vt sic in *humilitate* contineantur; nec ob sua egregia opera in aliquam veniant superbiam: simul verò eademque opera fit, vt maiores sint instar *lapidis hydi*, in quo minorum & inferiorum virtus deprehendatur.

DEGENERES enim filij, mali que subditi, sicut Cham, quamuis huiusmodi defectus occultè nouerint, statim illos publicè manifestant, irridentes suos prælatos, parentes, & superiores; de que eorum factis inter suos so-

a Gen. 9.21

I.

Deus permittit defectus in iustis.

Homo. 29. in Gen.

2.

Dua causa
murmuris.

Li. de Noë
& Av. c. 30.

Oratione
de Invidia.

Impij obser-
uans defe-
ctus.

3.

Eocl. 3, 12.

Lib. 25. mor.
cap. 15.
Boni defe-
ctus tegunt,
et si non a-
ment.

,,

,,

cios murmurantes. Quod ex *duplici* radice ordinarie oritur. Altera est, quod sicut Cham *oderat*, cur certe parum Noë parentem diligebat, idque fortasse, propterea quod deprauatos eius mores asperius reprehenderet: ita mali subditi bonos superiores oderunt, & quemcumque in eis defectum notant: statim vindictæ cuiusdam causa illum promulgant: quasi dicerent attendite qualis sit ille, qui aded asperè me reprehendit: cum ipse maiori sit reprehensione dignus. Et hinc altera oritur causa siue radix, quod scilicet eam in suis nequitijs consolationem habeant, quod dicant etiam maiores in aliquos defectus incidere, quos propterea libenter manifestant vt proprii ipsorum defectus non ita prauis esse videantur. Perpendit hoc prudenter S. Ambrosius his verbis: *mens impia cum putat errasse sapientem, insultandum arbitratur ei, cuius sibi putat mores esse contrarios: & collatandum sibi, quod iusto viro neque eruditio ipsius profuerit, neque iustitia suffragata sit.* Si enim fortis & robustus labitur: quid mirum, quod labatur imbecillis? & si Prælati vel magister impingit: quis miretur impingere subditum & discipulum; & quemadmodum *vultures* (vt ait Sanctus Basilius) pratis odoriferis relictis, ad mortua cadauera graueolentia aduolant; & mulcæ non accedunt ad partem corporis sanam & integram, sed ad vulneratam & vlcerosam: ita deprauati homines non attendunt egregia & insignia facinora, quæ alij edunt; sed vilia, & contemptibilia facta in quæ nonnunquam incidunt. Ideoque si superior & iustus aliquis in aliquo erret, aut impingat: (hominum enim est errare & impingere) id statim manifestant, de eo murmurant, oprantes vt propterea vilescant & contemnantur. Boni autem subditi ad imitationem Sem & Iapheth linguas detestantur maledicas, & murmurantes, etiam si vera narrent: & ostendunt se valde ægrè ferre talia audire, ob amorem & reuerentiam, qua suos maiores prosequuntur, memores illius Ecclesiastici sententiæ: *ne gloriaris in contumelia patris tui, non enim est tibi gloria eius confusio.* Et quoniam Prælati sui iniuriam, reputant propriam, licet eorum culpa non placeat: eam tamen student cooperire pallio *charitatis, quæ operit multitudinem peccatorum.* Ita Sanctus Gregorius moralia documenta ex hac historia deducens ait: quemadmodum filij Noë, dorso ad patrem suum verso, eius operuerunt nuditatem: ita boni subditi suorum superiorum defectus improbare debent, vt eosdem studeant occultare: nam operimentum (inquit) auersi deferunt, quia improbantes factum, & venerantes magisterium, nolunt videre quod tegunt, tum ne, si illud videant, ad imitandum excitentur; tum ne, si manifestetur, alij habeant, quod irrideant. Talis fuit spiritus magni illius Constantini Imperatoris, cui in Concilio Niceno multi Episcopi memorialia obsignata obtulerunt, querelas mutuas continentia (quæ sæpè non aliud continet, quam

mur-

murmurationes ac detractiones proprijs offerentium manibus subscriptas) quæ tamen ipse legere noluit; sed obſignata vterant, proiecit in ignem, ſententiam illam tali principe dignam proferens: Sacerdotum vitia non ſunt populo promulganda; ne, eis cognitis, liberius peccandi occaſionem accipiant: & ſi viderem, inquit, meis oculis Episcopum aliquem fornicantem, ego ipſe meo pallio illum operirem, ne tale peccatum conſpectum aliquod alijs ſcandalum adferret. o charitatem pectore verè Chriſtiano dignâ: quæ peccatoribus non fauens, ipſa peccata occultat, ne malo odore alios inficiat; nec ipſi famam ſuam amittant; ſed nomen ſeruent bonum, ne in maius aliquod detrimentum prolabantur. Ac propterea ait S. Hieronymus, Chriſtum D. N. iuſſiſſe correctionem in primis debere eſſe occultam, eò quòd amiſſa ſemel fama & pudore diutiùs hareatur in culpa.

§. II. In duobus caſibus manifeltandos eſſe occultos aliorum defectus.

NON eſt tamen parui momenti difficultas in eo, quod Sacer textus in eadem hiſtoria refert, quòd a *cuſgilans* Noë ſtatim didicerit, quæ fecerat ei filius ſuus minor. Nunquid enim reliqui duo filij Sem & Iaphet ſtatim murmurantes patri retulerunt, quid Cham feciſſet? quod ſi ita fuit, cur non pallio chatitatis cooperuerunt factum fratris ſui, ſicut turpem patris nuditatem operuerant? nam ſi ipſius Cham peccatum fuit graue, quod patrem ſuum irriſiſſet, & occultam alioquin nuditatem maniſteſtaſſet: etiam videtur graue peccatum Sem & Iapheth, quòd de ſuo fratre murmurantes, eius delictum etiam occultum propalauerint. Et quemadmodum Cham deliquit volens filiorum amorem erga parentem imminuere: ita duo illi fratres peccaſſe videntur imminuentes patris amorem erga ſuum filium, etiam ſi improbum, quem nodum vt ſoluamus, neceſſè eſt aduertere: non eſſe parem rationem, ſi occulta ſuperiorum delicta ſubditis maniſteſtetur; & ſi ſubditorum ſuperioribus. nam primum, quoniam ordinariè loquendo non habet cauſam & rationem, qua iuſtificetur, erit contra iuſtitiã & charitatem, quæ iubet, illa potius occultare: ſiquidem ad ſubditum nõ ſpectat ſuperiorem ſuum corrigere, aut eius delictis remedium adferre. Quod ſi aliquando id facere opus eſſet, debet (vt ait S. Thomas) id fieri occultè, reuerenter ac demiſſè. Sed quoniam ſuperiores ſunt tanquam patres quibus incumbit, ſubditos tanquam filios corrigere, eorumque ſpiritualia damna reparare; ac ne in ea incidant, proſpicere & providere: in hunc finem licet ſubditorum defectus etiam occultos illis maniſteſtare, nec cenſenda hæc eſt murmuratio aut detractio, ſed actus veræ charitatis: quæ (vt idem S. Doctor ait) ſæpè ad id obligat, ne vlcus occultatum putrefcat,

*Conſtanti
Magni cha-
ritas.*

*Correctio ſi
occulta.
In Mar. 18.*

a Gen. 9. 24.

*Superiorum
defectus ce-
landi.*

2. 2. 9. 32. 4.

*Inferiorum
maniſteſta-
ti.*